

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาชายมหาวิทยาลัยแห่งชาติ กำแพงนครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักศึกษาชายที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ในมหาวิทยาลัยแห่งชาติ กำแพงนครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 323 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มแบบ 2 ชั้นตอน (Stratified cluster sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ที่ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน แล้วนำเครื่องมือมาปรับปรุงให้มีความชัดเจนในเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา จากนั้นนำไปทดสอบใช้กับนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 23 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ใช้เวลา 20-30 นาที ข้อมูลที่เก็บรวบรวม ถูกตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้ง ก่อนทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และหาความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติ Chi-square

สรุปผลการศึกษา

1. ลักษณะประชากร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา มาจากทุกจังหวัดของประเทศ จังหวัดที่มีนักศึกษามาเรียนมากที่สุดได้แก่ กำแพงนครเวียงจันทน์ ร้อยละ 25.1 แยกออกเป็นภาค ได้แก่ ภาคเหนือ กลาง ใต้ ร้อยละ 33.6 , 45.5 และ 20.9 ตามลำดับ และอายุอยู่ในช่วง 17-40 ปี (เฉลี่ย 20.7) ส่วนมากอายุของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วง 17-20 ปี ร้อยละ 65.7 แยกตามชั้น ปีที่ 1 ร้อยละ 48.3 ปีที่ 2 ร้อยละ 51.7 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 75.2 ไม่มีพาหนะเป็นของตัวเอง ร้อยละ 65.0 จะอาศัยอยู่หอพัก ฐานะเศรษฐกิจ ค่าใช้จ่ายต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่าย ตั้งแต่ 30,000 กีบและ มากที่สุด 600,000 กีบ เฉลี่ย 150,000 กีบ (750 บาท)

2. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว ร้อยละ 39.0 ในจำนวนนี้แยกเป็นปีที่ 1 ร้อยละ 44.5 ปีที่ 2 ร้อยละ 55.5 โดยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เมื่ออายุ 12-28 ปี ส่วนมากอยู่ในช่วงอายุ 16-20 ถึงร้อยละ 73.0 (เฉลี่ย 18.4) บุคคลแรกที่มีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 26.2 เป็นหญิงบริการ ร้อยละ 23.8 เป็นหญิงอื่น ร้อยละ 3.2 มีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างเคยมีคนรักมาก่อน ร้อยละ 57.9 ในจำนวนนี้ ร้อยละ 43.8 มีคนรัก 2-3 คน และ ร้อยละ 18.2 มีคนรักมากกว่า 3 คน ร้อยละ 58.3 เคยมีเพศสัมพันธ์กับคนรักของตน ในจำนวนนี้มีคนรักที่เป็นกลุ่มเสี่ยง เช่น ร้อยละ 31.2 มีอาชีพ หญิงบริการ ร้อยละ 12.8 เป็นหญิงที่แยกกันกับสามี(หย่าร้าง) และ ร้อยละ 7.3 มีอาชีพเป็นนักร้องร้านอาหาร ส่วนประวัติทางเพศสัมพันธ์ใน 3 เดือนที่ผ่านมา พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 54.8 มีเพศสัมพันธ์กับคนอื่นที่ไม่ใช่คนรักของตัวเอง(การมีคู่นอนหลายคน) ในจำนวนนี้ร้อยละ 43.5 มีเพศสัมพันธ์ 2-3 ครั้ง การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ร้อยละ 34.9 ไม่เคยใช้ถุงยางกลุ่มตัวอย่างเรียนรู้วิธีใช้ถุงยางอนามัยจากหน่วยงานป้องกันเอดส์เพียงร้อยละ 20.7 ร้อยละ 63.4 ไม่ใช้ถุงยางกับคนรัก ร้อยละ 58.6 ไม่ได้ใช้ถุงยางกับหญิงอื่น โดยร้อยละ 25.0 ให้เหตุผลว่าเชื่อใจคู่นอนร้อยละ 16.6 ไม่ได้เตรียมตัว ร้อยละ 22.0 พบปัญหาเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยคือ ถุงยางแตก และ ถุงยางหลุดออก เท่ากันคือร้อยละ 33.3

จากผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 323 คน ร้อยละ 39.0 เคยมีเพศสัมพันธ์ ในจำนวนนี้ มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุ 12-28 ปี ร้อยละ 26.2 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการ ร้อยละ 31.2 มีคนรักที่เป็นหญิงบริการ ร้อยละ 24.9 ไม่เคยใช้ถุงยางอนามัย และในช่วงสามเดือนร้อยละ 54.8 ของกลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่นที่ไม่ใช่คนรักของตนตั้งแต่ 1-5 ครั้ง(มีคู่นอนหลายคน) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32.8 เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

3. ปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมและสภาพแวดล้อม ได้แก่ปัจจัยต่อไปนี้

3.1 เพื่อน พบว่า ร้อยละ 56.0 ของกลุ่มตัวอย่าง มีเพื่อนที่ชอบเที่ยว ซึ่งเพื่อนเหล่านี้ร้อยละ 50.8 จะชอบไปเที่ยวด้วยกันในจำนวนนี้ ร้อยละ 43.3 ชอบไปเที่ยวสถานบันเทิง ได้แก่ร้านเบียร์สด บาร์เต้นรำ ไปเที่ยวหญิงบริการ นอกจากนี้ร้อยละ 21.4 เคยเห็นเพื่อนใช้ยาเสพติดและร้อยละ 6.2 มีการเสพยา

3.2 ที่พักอาศัยและการอยู่ใกล้กับสถานบันเทิง พบว่า ร้อยละ 65.0 ที่พักอาศัยในหอพัก ร้อยละ 57.3 มีที่พักอยู่ใกล้สถานที่บันเทิง ส่วนใหญ่จะเป็นร้าน เบียร์สด ร้านเปิดต่าง และร้านอาหารทั่วไป ร้านที่มีหญิงบริการแอบแฝง ร้อยละ 43.7 ชอบไปเที่ยวในสถานบันเทิงบ่อยครั้งตั้งแต่ 1-3 ครั้งต่อเดือน

3.3 การดื่มสุรา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดื่มสุรา ร้อยละ 93.5 ในจำนวนนี้ ส่วนมากอายุอยู่ในช่วง 16-20 ปี ร้อยละ 74.8 และพบว่าความถี่ของการดื่มสุรา ร้อยละ 29.5 จะดื่ม 1 ครั้ง รองลงมา ร้อยละ 23.8 ดื่ม 2-3 ครั้ง ปริมาณที่ดื่ม ร้อยละ 39.1 ดื่ม 1-3 แก้ว ร้อยละ 29.0 ชอบดื่มจนมึน นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่าง ภายหลังจากดื่มสุราแล้วชอบออกไปเที่ยวต่อที่ต่างๆ คือ ร้อยละ 61.3 ชอบไปบาร์เต็นรำ ร้อยละ 27.3 ชอบไปร้านอาหารที่มีหญิงบริการ

4. การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยฐานะทางเศรษฐกิจสังคมและสภาพแวดล้อม

ฐานะเศรษฐกิจกับพฤติกรรมเสี่ยงอย่างพบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .002 โดยมีแนวโน้มว่ากลุ่มที่ใช้จ่ายต่อเดือนมากกว่า 100,000 ก็จะมีพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่ากลุ่มที่ใช้จ่ายน้อยกว่าและเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1

การมีเพื่อนชอบเที่ยวเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศพบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีแนวโน้มว่าผู้ที่ไปเที่ยวมีพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่ากลุ่มที่ไม่ไปเที่ยว และเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1

การชอบไปเที่ยวในสถานบันเทิงกับพฤติกรรมทางเพศพบว่ามีสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีแนวโน้มว่าผู้ที่ชอบไปเที่ยวสถานบันเทิงมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากกว่ากลุ่มที่ไม่ไปเที่ยวสถานบันเทิงและเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

การมีคนรักกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศพบว่ามีสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 โดยมีแนวโน้มว่าผู้ที่มีคนรักจะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงกว่าผู้ที่ไม่มีคนรัก และเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1

การดื่มสุรากับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศพบว่ามีสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีแนวโน้มว่าการดื่มสุรา 1-6 แก้วจะทำให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มากกว่าผู้ที่ไม่ดื่มหรือดื่มจนมึนเมาและเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1

ที่พักอาศัยกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศพบว่ามีไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ส่วนการอยู่ใกล้สถานบันเทิง เมื่อทำการทดสอบพบว่า การอยู่ใกล้สถานบันเทิงและอยู่ไกลสถานบันเทิงไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2

การอภิปรายผล

1. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ถึงแม้ว่าในปัจจุบัน โรคเอดส์ได้แพร่กระจายไปทั่วโลกอย่างรวดเร็วและกำลังเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของทุกประเทศทั่วโลก เมื่อพิจารณาการติดเชื้อ โรคเอดส์ส่วนใหญ่พบว่า จะติดจากการมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด องค์การอนามัยโลกได้ประเมินตัวเลขผู้ที่ติดเชื้อในเขตภาคพื้น Western Pacific ในปี 1998 มีถึง 700,000 คน และผู้ที่เป็นเอดส์ 18,000 คน ในจำนวนนี้กลุ่มอายุที่มีความเสี่ยงสูง ได้แก่กลุ่ม อายุ 15-45 ปี (WHO, Surveillance report, 1999, P16) การมีเพศสัมพันธ์นั้นถ้ามีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุยังน้อยจะเพิ่มความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอชไอวี ได้มากขึ้น (วารสารโรคเอดส์ Asia Pacific, 1997, p 10) ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เมื่ออายุ 12 –28 ปี (อายุเฉลี่ย 18.4) เป็นตัวบ่งชี้ให้รู้ว่ากลุ่มตัวอย่างเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตั้งแต่เข้าเรียนในชั้นมัธยมตอนต้น ซึ่งในระบบการเรียนการสอนที่ประเทศลาวในระดับนี้ยังไม่มีเรื่องเพศศึกษา แต่กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะเรียนรู้เรื่องเพศด้วยตนเองก่อนวัยอันสมควร การศึกษาของ Loren E. et al. (1987) ให้เหตุผลว่าการมีเพศสัมพันธ์เมื่อเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นตอนต้นคือ อายุระหว่าง 13-17 ปี ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างหนึ่ง เพราะมีสาเหตุสำคัญ 2 ประการที่ทำให้วัยรุ่นเสี่ยงหรือง่ายต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ คือ เนื้อเยื่อบริเวณอวัยวะเพศของวัยรุ่นมีลักษณะบางและไวต่อการติดเชื้อ โรคมากกว่าผู้ใหญ่และระบบภูมิคุ้มกันต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นมีน้อยกว่าผู้ใหญ่ ซึ่งคล้ายกับการสำรวจเรื่องความรู้และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ของวัยรุ่นใน 6 จังหวัด ประเทศลาว พบว่าค่าเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก คือ 18 ปี (ศูนย์กลางชาวหนุ่มลาว, 1998) สอดคล้องกับการสำรวจของ แอนจิลา ซาเวดเจอ (1995) เกี่ยวกับการติดเชื้อ เอชไอวี ในประชากร จังหวัด สหวันเขต และกำแพงนคร เวียงจันทน์ ประเทศลาว พบว่าเพศชายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก จะมีอายุ 17-21 ปี และการสำรวจของ จันท์ แรม ทองศิริ(2539) เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นในอำเภอเมือง จังหวัดน่าน พบว่าอายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเฉลี่ย 16.7 ปี และการศึกษาของ กิตติวุฒิ เทวาคิเทพ (2535) ที่ศึกษาพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ โรคเอดส์ในกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย 16 ปี และการศึกษาของ ปวีณา สายสูง (2541) ที่ทำการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน พบว่าการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่าง เมื่ออายุ 10-21 ปีซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าแนวโน้มการมีเพศสัมพันธ์ เร็วขึ้นมาก การมีเพศสัมพันธ์ที่เร็วขึ้นนั้นจะก่อให้เกิดผลเสียตามมา

หลายประการ เช่นการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และเป็นปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์

การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักศึกษาร้อยละ 50.0 เป็นคนรัก ในจำนวนนี้ มีนักศึกษา ร้อยละ 26.2 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการแบบแอบแฝง ซึ่งสังคมได้ให้มุมมองว่าเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี แสดงว่าถ้านักศึกษามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยก็มีโอกาสที่จะติดเชื้อเอชไอวีได้เช่นกัน เมื่อเทียบกับการศึกษาของศูนย์กลางชาวหนุ่มลาว (1998) พบว่าร้อยละ 40.3 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรักและร้อยละ 4.1มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการเรียนรู้และหาประสบการณ์ในเรื่องเพศสัมพันธ์โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาต่อตัวเอง หรืออาจได้รับอิทธิพลมาจากเพื่อนหรือจากการดื่มสุราที่เป็นตัวชักนำทำให้เกิดความกล้าพอในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการ เมื่อเทียบกับการศึกษาของ ปวีณา สายสูง (2541) ร้อยละ 4.2 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการและร้อยละ 29.2 ไม่ใช้ถุงยางอนามัย การศึกษาของ เพ็ญจันทร์ ประดับมุข (2536) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของหญิงบริการ ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยกับคนรักอาจทำได้ในระยะแรกๆ แต่เมื่อคบกันนานก็จะเกิดความรู้สึกว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้นและเริ่มที่จะไม่ใส่ใจในการป้องกันตัวเองหรือไม่ใช้ถุงยางอนามัยต่อไป ซึ่งจะเปิดโอกาสให้เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอชไอวีได้

การมีคนรัก นักศึกษาร้อยละ 57.9 จะมีคนรักหลายคนในจำนวนนี้ ร้อยละ 38.0 มีคนรัก 1 คน ร้อยละ 43.8 จะมีคนรัก แต่ 2-3 คน แสดงให้เห็นว่า การที่มีคนรักหลายคนจะเพิ่มโอกาสมีเพศสัมพันธ์ได้หลายคน การศึกษาครั้งนี้พบว่านักศึกษาที่เคยมีคนรักมาก่อนจะมีเพศสัมพันธ์กับคนรักของตน ร้อยละ 58.3 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปวีณา สายสูง (2541) พบว่า ร้อยละ 78.1มีเพศสัมพันธ์กับคนรักสอดคล้องกับการศึกษาของ อรวรรณ ระลึกมูลและคณะ (2537) พบว่าร้อยละ 61.8 มีเพศสัมพันธ์กับคนรักและการศึกษาของ วราภรณ์ จิโนรส (2538) โดยการสนทนากลุ่มวัยรุ่นให้ข้อมูลว่า คู่รักจะเป็นผู้ที่ชักนำให้เกิดมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมากที่สุด เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีคนรักกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ($P<.000$) จะเห็นได้ว่าแนวโน้มการมีเพศสัมพันธ์เปลี่ยนแปลงไปจากการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการลดลงเปลี่ยนมาให้ความสนใจในกลุ่มนักศึกษาด้วยกันมากขึ้น อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างเกิดความกลัวต่อโรคเอดส์ หรือได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อทางวิทยุและโทรทัศน์ ประกอบกับ เศรษฐกิจไม่ดีจึงส่งผลให้การเที่ยวหญิงบริการลดลงไปด้วยประกอบกับคนกลุ่มนี้มีพฤติกรรมที่ผิดต่อกฎหมายอยู่แล้ว โอกาสที่จะพบคนกลุ่มนี้ยังเป็นเรื่องยากและเพิ่มความเสี่ยงให้กลุ่มนักศึกษา ที่ไม่สามารถแยกแยะผู้หญิงโดยทั่วไปว่าใครคือหญิงบริการหรือไม่ใช่ ฉะนั้นดู

เหมือนว่าการมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย ก็เสี่ยงต่อโรคเอดส์ได้เหมือนกัน เพราะว่าคนรักของนักศึกษาที่เคยมีเพศสัมพันธ์ด้วยนั้นประกอบด้วยหลากหลายอาชีพแตกต่างกัน เช่นในจำนวนคนรัก ของนักศึกษาร้อยละ 69.7 เป็นเพื่อนนักศึกษาด้วยกันและร้อยละ 31.2 จะมีอาชีพเป็นหญิงบริการซึ่งนักศึกษาที่มีคนรักเป็นหญิงบริการ โอกาสที่จะป้องกันตัวเองมีน้อยเพราะว่าเวลาที่ไปหาคนรักที่เป็นหญิงบริการส่วนมากชอบดื่มเหล้ามาก่อน หรือมีเรื่องกั๊กใจ หรือ อาจเนื่องมาจากความเห็นแก่ตัวที่ต้องการมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ต้องเสียเงิน เมื่อเวลาอยู่ด้วยกันหลายครั้งก็จะเกิดความรู้สึกว่าคนรักของตนไม่มีโรคอะไรเกิดขึ้น และไม่มีควมจำเป็นใช้ถุงยางต่อไป

การมีเพศสัมพันธ์ในช่วงเวลาสามเดือนผ่านมาก่อน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ ทั้งกับคนรัก และหญิงอื่น ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ พบว่าการมีคู่นอนหลายคน หรือเปลี่ยนคู่นอนบ่อยครั้งและการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัย เป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอชไอวี (UNAIDS Best practice collection, 1999) การศึกษา พบว่า ร้อยละ 54.8 ของนักศึกษาที่เคยมีเพศสัมพันธ์จะมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอื่น ตั้งแต่ 1-5 ครั้ง การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงหลายคนเป็นโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ แอนจิลา ซาเวดเจอ (1995) ที่สำรวจพฤติกรรมเสี่ยงในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1045 คน ในจังหวัด สะหวันเขตและกำแพงนครเวียงจันทน์ พบว่าผู้ชายลาว ร้อยละ 28.2 จะมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่ 2-4 คน เช่นเดียวกับการศึกษาของ จันท์เรม ทองศิริ ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 คน ที่จังหวัดน่าน พบว่า ร้อยละ 36.7 ของกลุ่มตัวอย่างจะมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่ 1-5 คน แต่ เมื่อเทียบกับการศึกษาของ Seidman et al. (1992) ที่ทำการศึกษาหญิงที่มารับบริการที่คลินิกวางแผนครอบครัว ที่สหรัฐอเมริกา กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 932 คน พบว่า ร้อยละ 20 มีเพศสัมพันธ์ มากกว่า 10 คนขึ้นไป ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากสังคมมีความแตกต่างกันทางด้านสิทธิของบุคคลการศึกษาของ ปวีณา สายสูง (2541) พบว่า ร้อยละ 41.7 จะมีคู่นอนหลายคนตั้งแต่ 1-6 คน อย่างไรก็ตามแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีเพศสัมพันธ์กับ หญิงบริการลดลง และเปลี่ยนพฤติกรรมมาเป็นการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนนักศึกษาด้วยกันมากขึ้น แต่ค่านิยมในการใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอยังไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมลาว

การใช้ถุงยางอนามัย จากผลการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างพบว่าร้อยละ 34.9 ไม่เคยใช้ถุงยาง อนามัย ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของศูนย์กลางชาวหนุ่มลาว(1998) ที่ทำการสำรวจในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นใน 6 จังหวัดของประเทศลาวพบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่เคยใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 84.2 และ แอนจิลา ซาเวดเจอ (1995) พบว่า กลุ่มเป้าหมายไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 66.2 จะเห็นว่าในปัจจุบันมีการใช้ถุงยางอนามัยมากขึ้น อาจเนื่องมาจากสถานการณ์มีการเปลี่ยนแปลงไป นักศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารในเรื่องเอดส์มากขึ้น ทำให้มีความกลัวต่อการติดเชื้อ เอชไอวี ส่งผลให้

มีการใช้ถุงยางอนามัยมากขึ้นกว่าแต่ก่อน เช่นเดียวกับการศึกษาของปีวีนา สายสูง(2541) พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 65.7 มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย และการศึกษาของ วรวรรณ ระลึกมุลและ คณะ (2537) พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คนร้อยละ 73.6 มีเพศสัมพันธ์กับคนรักโดยไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย แต่สอดคล้องกับการศึกษาของ Seidman et al. (1992) ทำการศึกษาเกี่ยวกับชายผิวดำ ที่สหรัฐอเมริกาจำนวน 103 คน พบว่ามีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ใช้ ถุงยางอนามัยร้อยละ 20.0 และ ใช้เป็นบางครั้ง ร้อยละ 45.0 นอกจากนี้การศึกษายังพบว่าในจำนวนที่เคยใช้ถุงยางอนามัยจำแนกเป็น การใช้ถุงยางอนามัยกับคนรัก ร้อยละ 36.6 และไม่ใช้ ร้อยละ 63.4 และการใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงอื่น ร้อยละ 41.4 ไม่เคยใช้ถุงยางอนามัยและใช้เป็นบางครั้งกับหญิงอื่น ร้อยละ 58.6 นักศึกษาให้เหตุผลการมีเพศสัมพันธ์กับคนรักและหญิงอื่น กรณีที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัยหรือใช้เป็นบางครั้ง เพราะว่าเชื่อใจคู่นอนและไม่ได้เตรียมตัว ซึ่งเป็นข้อจำกัดของประเทศลาวในการขายถุงยางอนามัย จะอนุญาตให้ขายเฉพาะที่ร้านขายยาเท่านั้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 69.5 ได้ถุงยางอนามัยจากการซื้อที่ร้านขายยาแต่ว่าร้านขายยาทั่วไปจะต้องปิดร้านตั้งแต่เวลา 22 นาฬิกาเป็นต้นไปจึงเป็นปัญหาในการหาซื้อถุงยางอนามัย นอกจากนี้ร้อยละ 59.8 กลุ่มตัวอย่างรู้วิธีใช้ถุงยางอนามัยจากการดูตามคำแนะนำของฉลากยาแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความสนใจในการเรียนรู้ในเรื่องเพศศึกษาและต้องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยคือการเรียนรู้การใช้ถุงยางอนามัยที่ถูกต้อง ร้อยละ 20.7 จะได้รับความรู้วิธีใช้ถุงยางอนามัยจากการณรงค์ของหน่วยงานป้องกันเอดส์เมื่อเทียบกับการเรียนรู้วิธีใช้ถุงยางจากกลุ่มที่ดูฉลากยามีมากกว่าแสดงให้เห็นว่าการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยและการเผยแพร่ความรู้การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยยังถูกจำกัด โดยเฉพาะในสถานศึกษายังไม่อนุญาตให้นักศึกษาเรียนรู้ในเรื่องเพศศึกษา เพราะสังคมให้มุมมองว่าถ้าอนุญาตให้นักศึกษาเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจะเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากยิ่งขึ้น จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศสัมพันธ์ไม่ใช้ถุงยางอนามัยหรือใช้เป็นบางครั้งแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีหรือก่อให้เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์และปัญหาการทำแท้งที่ผิดกฎหมายตามมา

การมีเพศสัมพันธ์ ระหว่างเพศชายด้วยกันจะถือว่าเป็นปรากฏการณ์เริ่มแรกที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 3.2 มีเพศสัมพันธ์ในเพศชายด้วยกันหมายถึงการมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก ตามปกติแล้วทวารหนักเป็นอวัยวะที่ฝึกหัดได้ง่ายและสามารถติดเชื้อโรคติดต่อได้ง่ายเช่นกัน ซึ่งการศึกษาของ Claire E. et al.(1998) ที่สหรัฐอเมริกาได้รายงานไว้ว่า ร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างหญิงผิวดำ จำนวน 3482 จะให้บริการเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก และ Claire E. et al. (1998) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของหญิงที่มารับบริการในคลินิกวางแผนครอบครัวพบว่า ร้อยละ 16 จะให้บริการเพศสัมพันธ์ทางทวารหนักและไม่ได้ป้องกันตัวเองทั้งที่รู้ว่ามีความ

เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ดังนั้นการมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนักหรือเพศชายด้วยกันเป็นปัญหาใหม่ที่เกิดขึ้นในประเทศลาวแต่อาจจะมีมาก่อนหน้านี้ก็เป็นได้แต่ยังไม่มีการศึกษามาก่อน

2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมและสภาพแวดล้อมสนับสนุน

2.1 การมีเพื่อนชอบเที่ยว เพื่อนเป็นปัจจัยที่สนับสนุนในการชักนำให้มีเพศสัมพันธ์

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.0 มีเพื่อนชอบเที่ยว ซึ่งเพื่อนเหล่านี้มีทั้งหญิงและชาย ใน 3 เดือนผ่านมาพบว่า ร้อยละ 50.8 ชอบออกไปเที่ยว ร้อยละ 43.3 ชอบไปเที่ยวในสถานบันเทิงกับเพื่อนแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีโอกาสจะได้สัมผัสกับสภาพภายนอกมหาวิทยาลัยมากขึ้นและจะเป็นปัจจัยนำไปสู่ การมีเพศสัมพันธ์ กับหญิงบริการแบบแอบแฝงในสถานบันเทิง เมื่อทำการทดสอบความถี่ของการไปเที่ยวด้วยกันกับเพื่อนกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพื่อนชอบเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ ($P < .001$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นนักศึกษาต่างจังหวัด ซึ่งเป็นตัวเมืองเล็กกว่ากำแพงนครเวียงจันทน์ เมื่อได้มาอยู่ในนครหลวง ก็เป็นเรื่องปกติของวัยรุ่นที่ต้องการหาประสบการณ์ให้แก่ตัวเอง ฉะนั้นเพื่อนจึงเป็นผู้มีอิทธิพลมากในการดำเนินชีวิตนักศึกษาเมื่อเพื่อนอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกันเพื่อนที่อยู่ในตัวเมืองมาก่อนรู้สถานการณ์ในตัวเมืองได้ดีจะเป็นตัวกระตุ้นชักนำหรือถูกขอร้องจากเพื่อนที่อยู่ด้วยกันให้พานาที่ขิว ไปดูหนังฟังเพลง ดื่มสุรา เข้าบาร์ เดินรำในสถานบันเทิง ตามความต้องการของวัยรุ่น ฉะนั้นถือได้ว่าเพื่อนเป็นปัจจัยทางอ้อมที่ส่งเสริมให้นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ สอดคล้องกับการศึกษาของ ชลอสกรี แดงเปี่ยม และประยงค์ ลิมตระกูล (2526) พบว่าปัจจัยส่งเสริมพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่สำคัญคือ การมีเพื่อนสนิท มีที่พักเดียวกัน ชอบไปเที่ยวด้วยกัน และการศึกษาของ วราภรณ์ จิโนรส (2538) พบว่าวัยรุ่นที่มีเพื่อนจำนวนมากมีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมากกว่ากลุ่มที่มีเพื่อนน้อย การศึกษาครั้งนี้ยังพบว่าผู้ที่มีเพื่อนสนิทจะมีโอกาสทดลองใช้ยาเสฟติดร้อยละ 6.2 ยาเสฟติดส่วนมากเป็นแบบสารละลายและยาบ้ำซึ่งเชื่อกันว่ายาเสฟติดเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะนำไปสู่การมีพฤติกรรมทางเพศจากการเป็นผู้เสฟเปลี่ยนมาเป็นคนขายและเกี่ยวข้องกับการไปเที่ยวสถานบันเทิงด้วย ข้อมูลเรื่องนี้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบทำการศึกษาแล้วแต่ข้อมูลยังไม่ถูกเปิดเผย

2.2 การอยู่ใกล้แหล่งบันเทิง

แหล่งบันเทิงเป็นสถานที่หนึ่งที่มีหญิงบริการแอบแฝงอยู่ และเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางเพศประกอบกับเสียงดนตรีที่ไพเราะ การศึกษาครั้งนี้พบว่า ร้อยละ 57.3 ของกลุ่มตัวอย่างพักอยู่ใกล้แหล่งบันเทิงต่างๆ และร้อยละ 65.0 จะพักในหอพัก และหอพักนี้ไม่ได้อยู่ในรั้วของ

มหาวิทยาลัย จึงยากต่อการควบคุมดูแล เป็นโอกาสให้นักศึกษาสามารถเข้าออกและไปเที่ยวสถานบันเทิงได้ตามชอบใจประกอบกับการมีอิสระเสรีอย่างเต็มที่เพราะไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองคอยควบคุมดูแลจึงทำให้นักศึกษาตัดสินใจเข้าไปเที่ยวในสถานบันเทิงได้ง่ายขึ้น การศึกษาครั้งนี้พบว่าในจำนวนร้านบันเทิงที่กลุ่มตัวอย่างชอบไปที่สุด ร้อยละ 20.1 จะเป็นร้านเบียร์สด รองลงมาได้แก่ร้านเต๋นรำและร้านที่มีหญิงบริการ ร้อยละ 18.9 และ 4.3 ตามลำดับ และมีความถี่ตั้งแต่ 1-3 ครั้งต่อเดือน ดูตามแนวโน้มแล้วเห็นว่าโอกาสที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการนั้นมีสูงมาก เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่านักศึกษาชอบไปเที่ยวสถานบันเทิง ร้อยละ 43.7 เกือบครึ่งหนึ่งของนักศึกษาที่ชอบไปเที่ยวทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษบางคนมีรายรับจากพ่อแม่ให้มามากพอสมควร ถ้าจะเทียบกับเงินเดือนของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็น 2-3 เท่าตัว ซึ่งถือว่านักศึกษาใช้จ่ายสูงพอควร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชลอสรี แดงเปี่ยม และประยงค์ ลีมิตระกุล (2526) ที่พบว่านักเรียนที่มีรายได้สูงมีโอกาสที่จะเข้าถึงสถานบันเทิงได้มากกว่าผู้ที่มียาได้น้อย และการศึกษาของ จุฑามาศ นุชนารค (2531) ในจังหวัด สุพรรณบุรี พบว่านักศึกษาที่มีรายได้มากจะมีประสบการณ์ทางเพศมากกว่าคนที่มียาได้น้อย ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาที่มีรายได้มากจะมีโอกาสไปเที่ยวสถานบันเทิงและซื้อบริการทางเพศได้ง่ายกว่า แต่เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่าสถานที่พักของนักศึกษาที่อยู่ใกล้สถานบันเทิงไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($P > .05$) ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อสมมติฐานข้อที่ 2 แสดงว่าการอยู่ใกล้หรืออยู่ไกลสถานบันเทิงไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการไปเที่ยวหรือพฤติกรรมทางเพศ

2.3 การดื่มสุรา มีความเชื่อกันว่าสุราเป็นปัจจัยพาให้เกิดอารมณ์ทางเพศ แต่การศึกษาครั้งนี้พบว่า ร้อยละ 93.5 ของกลุ่มตัวอย่างจะเคยดื่มสุรา เนื่องจากสุราประเภทเหล้าเบียร์มีราคาถูก (ขวด 750 ซีซี ขวดละ 4,000-5,000 บาท หรือ 20-25 บาท) ซึ่งเป็นราคาที่เหมาะสมกับคนชั้นกลางสามารถซื้อดื่มได้ และเป็นที่ยอมรับของสังคมลาวที่ใช้สุราเป็นสื่อกลางเพื่อความรื่นเริงในงานเลี้ยงงานสังสรรค์ งานแต่งงานแม้กระทั่งงานทางราชการในพิธีต่างๆก็ต้องใช้สุราเป็นตัวสื่อกลาง และภายหลังดื่มสุราแล้วร้อยละ 14.6 เท่านั้นที่ชอบออกไปเที่ยวในสถานบันเทิงหรือบาร์เต๋นรำ การดื่มสุราจะทำให้ขาดสติในการป้องกันตัวเองก่อให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ได้ใส่ถุงยางอนามัย แต่อาจเป็นข้อจำกัดในสังคมลาวที่ไม่มีสถานที่เที่ยวหลากหลายให้เลือกได้ ฉะนั้นถ้าต้องการสังสรรค์การเลือกสถานบันเทิงดูเหมือนเป็นทางเลือกที่เหมาะสมในสภาวะปัจจุบัน เมื่อพิจารณาปริมาณการดื่มสุราของกลุ่มตัวอย่างพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ดื่มสุราตั้งแต่ 1-6 แก้วหรือดื่มจนมึนจะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ดื่มสุราหรือดื่มมากเกินไปจนจำอะไรไม่ได้ แสดงว่าการดื่มสุรามีแนวโน้มมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($P < .01$)

และการศึกษาของเพ็ญจันทร์ ประดับมุข (2536) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของหญิงบริการเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่าวัยรุ่นที่มาเที่ยวในสถานบันเทิงส่วนมากจะดื่มสุรจากที่อื่นก่อนมาเที่ยวหญิงบริการ โดยให้เหตุผลว่า เพื่อเพิ่มสมรรถภาพทางเพศ เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่าการดื่มสุราในสถานบันเทิงโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จันท์แรม ทองศิริ (2539) พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 80.0 จะดื่มสุราก่อนการไปเที่ยวหญิงบริการและไม่ใช้ถุงยางอนามัยร้อยละ 50.0 และการศึกษาของ ชัยวัฒน์ ทัศนพูนชัย และคณะ (2539) ศึกษากลุ่มวัยรุ่นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่าจะดื่มสุราก่อนการมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้งที่ไม่ใช่คนรักหรือภรรยาของตน ส่วนการศึกษาของเพ็ญจันทร์ ประดับมุข (2536) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของหญิงบริการ พบว่าหญิงบริการจะมีปัญหาหลายอย่างในการใช้ถุงยางอนามัย กับแขกที่ดื่มสุราก่อนมีเพศสัมพันธ์ ด้วยเหตุผลว่าแขกไม่ยอมใช้หรือใช้แล้วทำให้ถึงจุดสุดยอดช้าหรือไม่ถึงจุดสุดยอด ทำให้แขกไม่พอใจ เขาก็ดึงถุงยางอนามัยของตัวเอง หรือการเตรียมถุงยางมาเพียงถุงเดียวแต่ต้องการร่วมเพศอีกครั้งก็จะไม่ใช้ถุงยาง บางครั้งดื่มสุราเมากันทั้งคู่ไม่มีใครสนใจเรื่องถุงยางอนามัยด้วยซ้ำไป จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าการดื่มสุราก่อนมีเพศสัมพันธ์ เป็นพฤติกรรมที่เสี่ยงทางอ้อมจะนำไปสู่ขาดการยั้งคิด ไม่สนใจในการป้องกันตัวเอง ไม่กลัวเอดส์ แต่กลัวอดคือคำพูดที่ชอบใช้กันในเวลาดื่มสุรา สุดท้ายก็จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย

2.4 สถานะทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า สถานะทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($P < .02$) ถึงแม้ว่านักศึกษามีฐานะเศรษฐกิจแตกต่างกันมาก จากค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด คือ 30,000 กีบและสูงสุด 600,000 กีบ แต่เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่าย (เฉลี่ย 150,000 กีบ) หรือ 750 บาท และนักศึกษาจำนวนมากมีค่าใช้จ่ายในระดับสูงพอควรเมื่อเทียบกับเงินเดือนของราชการ(เงินเดือนขั้นต่ำ 40,000) แสดงให้เห็นว่านักศึกษาสามารถที่จะเที่ยว ดื่มสุรา และมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก หรือหญิงอื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชลอสรี แดงเปี่ยม และประยงค์ ลิ้มตระกูล (2526) ในจังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับปัจจัยเสริมพฤติกรรมทางเพศที่มีผลต่อการเป็น กามโรคของเด็กชายวัยรุ่น ซึ่งพบว่านักเรียนที่มีรายได้สูง (จ่ายมาก) จะมีพฤติกรรมทางเพศและโอกาสติดเชืือกามโรคมามากกว่าผู้มีรายได้ได้น้อย และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ จุฑามาศ นุชนารถ (2531) ในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่านักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายมากจะมีประสบการณ์ทางเพศมากกว่านักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายน้อย

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32.8 เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีพฤติกรรมเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่งเช่น ร้อยละ 39.0 จะเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วกับคนรักและหญิงอื่น อายุการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 12-15 ปี แสดงว่านักศึกษาจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนหน้าที่จะมาเรียนในระดับมหาวิทยาลัย โอกาสที่จะได้เรียนรู้การป้องกันตัวเองหรือการใช้ถุงยางอนามัยก็มีน้อยซึ่งถือว่า มีพฤติกรรมทางเพศเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอชไอวี โดยพิจารณาจากคนรักและการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักศึกษาจะประกอบไปด้วย กลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอชไอวี เช่น มีคนรักเป็นหญิงบริการ เป็นนักร้องร้านอาหาร ที่สำคัญการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 34.9 ของนักศึกษาที่เคยมีเพศสัมพันธ์ไม่เคยใช้ถุงยางอนามัย และ ผลการศึกษายังพบว่านักศึกษาร้อยละ 63.4 จะไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับคนรักของตน และร้อยละ 58.6 ไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงอื่น นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ได้แก่ กลุ่มเพื่อน คนรัก และฐานะทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยนำ และ การชอบไปเที่ยวสถานบันเทิง การดื่มสุราจะเป็นปัจจัยกระตุ้น โดยทางอ้อมทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้การศึกษา ยังพบว่าสถานที่พักอาศัยไม่มีผลแตกต่างกันต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ข้อเสนอแนะในการนำผลศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า มีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาชาย ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะในการนำผลศึกษาไปใช้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ ควรมีนโยบายในการผสมผสานแผนงานที่เหมาะสมในการจัดทำแผนป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ให้กับนักเรียนนักศึกษา สร้างทัศนคติและความเชื่อในเชิงบวก อย่างเป็นรูปธรรม และมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ ให้แก่นักเรียนนักศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาเป็นต้นไป

1.2 กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดทำแผนดำเนินงานการจัดอบรมในเรื่องเพศศึกษาและเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในชีวิตของลูกๆที่อยู่ในระยะวัยรุ่น ให้แก่บิดามารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ที่สอนในโรงเรียนต่างๆ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชน

1.3 กระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงนโยบายในการบรรจุความรู้เรื่องเพศ

ศึกษา ในหลักสูตรการเรียนการสอน แก่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาและนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปฏิบัติและป้องกันตนเองของนักศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

1.4 กระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องสถานบันเทิงและร้านอาหาร สุรา ร้านอาหารทั่วไป ควรจะมีมาตรการทางกฎหมายในการให้บริการ การบันเทิง มีการควบคุมอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการไม่อนุญาตให้วัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี เข้าไปดื่มสุราหรือเข้าไปเต้นรำในสถานบันเทิง

1.5 มีนโยบายด้านการเผยแพร่ความรู้ป้องกันเอดส์และจัดทำโครงการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัย 100 % และติดตามเป็นพิเศษ โดยเฉพาะสถานบันเทิงที่มีหญิงบริการแบบแอบแฝง

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เห็นสมควรที่ต้องมีแผนงานเพื่อดำเนินงานดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเริ่มแต่ระดับมัธยมศึกษาเห็นควรว่า กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการให้ความรู้และข่าวสาร จัดให้มีกิจกรรมและการรณรงค์ การใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศศึกษา การป้องกันและแก้ไขปัญหา พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ให้แก่นักเรียน นักศึกษาในระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา สถานศึกษาต่างๆ และผู้ปกครอง ให้มีความเข้าใจในเรื่องเพศศึกษาได้อย่างถูกต้อง

2.2 บีบจ่ายสนับสนุนจากเพื่อนมีบทบาทสำคัญมากในโรงเรียนฉะนั้นกระทรวงสาธารณสุข และ องค์การหนุ่มสาวที่รับผิดชอบต่อกลุ่มวัยรุ่นทั้งในและนอกโรงเรียน ควรจัดทำโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน ในการป้องกันตัวเอง จากการมี พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และโครงการส่งเสริมการมีสุขภาพที่ดีในกลุ่มวัยรุ่นให้ได้มากที่สุด โดยเฉพาะพื้นที่เป้าหมายของโครงการห่างไกลตัวเมือง ไม่ได้รับข่าวสารทั่วถึง

2.3 การมีคนรักในยามเรียนเป็นสิ่งที่ไม่ได้แต่จะทำอย่างไรเพื่อให้ความรักมีผลดีต่อการเรียน โรงเรียนควรเป็นผู้ที่มีบทบาทในการส่งเสริมให้วัยรุ่นมีทักษะชีวิตที่เหมาะสมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องได้รับการฝึกหัดและการฝึกฝน เช่น ทักษะการตัดสินใจ ทักษะในการปฏิเสธ ทักษะในการประเมินตนเอง ทักษะในการควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกและความต้องการ สร้างทัศนคติที่เหมาะสม โดยจัดให้มีกระบวนการแบบมีส่วนร่วมจากนักศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหา

การระดมสมองและการแสดงบทบาทสมมติ โดยใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล มาช่วยในการรณรงค์ และการประชาสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหามีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา

2.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและหญิงบริการควรมีแผนงานการป้องกัน และให้ความรู้แก่นักเรียนนักศึกษามากขึ้น

2.5 ควรส่งเสริมให้แต่ละโรงเรียนจัดทำโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อร่วมกัน ป้องกันและแก้ไขปัญหามีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยกลุ่มตัวอย่างในหลายๆสถานศึกษาเพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พร้อมปัจจัยต่างๆที่เป็นผลกระทบและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอย่างเด่นชัดและมีการศึกษาเปรียบเทียบในหลายๆพื้นที่
2. ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเจาะลึกที่เป็นประโยชน์เพื่อการนำมาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อไป
3. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมทางด้านสุขภาพอย่างอื่นร่วมด้วยเช่น พฤติกรรม การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ การใช้สารเสพติดให้โทษ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนต่อไป
4. ควรมีการศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงของนักศึกษาหญิง หรือวัยรุ่นที่อยู่ในและนอนโรงเรียน